

Christina Heinze

Fra: Lea Kholghi Frederiksen <lkf@bryggeriforeningen.dk>
Sendt: 16. januar 2020 09:48
Til: jkk@kfst.dk
Cc: Christina Heinze
Emne: Høringssvar fra Bryggeriforeningen - årsregnskabsloven

Vedr.: Høring over forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav til dataetik)

Bryggeriforeningen takker for muligheden for at fremsende bemærkninger til det udsendte udkast til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav til dataetik), jf. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens høringsbrev af 19. december 2019 med tilhørende bilag.

Bryggeriforeningens bemærkninger til ændring af årsregnskabsloven (krav til dataetik):

Bryggeriforeningen mener, at det er vigtigt, at der skabes fokus på og gennemsigtighed om virksomhedernes arbejde med dataetik. I den forbindelse lægger Bryggeriforeningen vægt på, at der fortsat er indeholdt en frivillighed i årsregnskabsloven, hvilket afspejles ved, at virksomhederne enten skal redegøre for deres politik på det pågældende område eller skal begrunde, hvorfor virksomheden har fravalgt at udarbejde en politik. Det er altid vigtigt, at administrativ forenkling og proportionalitet prioriteres højt, når der stilles krav til virksomheder. Derfor anbefaler Bryggeriforeningen også, at redegørelse om dataetik fremadrettet holdes til et minimum.

Bryggeriforeningens bemærkninger til lovforslag om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen:

Bryggeriforeningen har ingen bemærkninger til den del af lovforslag, der omhandler håndhævelse af Platform-to-Business forordningen.

Med venlig hilsen

Lea Kholghi Frederiksen
Juridisk konsulent

Tel. (+45) 72 16 24 27
Mobil (+45) 29 27 26 23
lkf@bryggeriforeningen.dk

Bryggeriforeningen
DANISH BREWERS' ASSOCIATION

BRYGGERIFORENINGEN
Danish Brewers' Association
Faxehus, Gamle Carlsberg Vej 16
1799 København V, Denmark

www.bryggeriforeningen.dk

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Til: Julie Kragh Kruse; Jkk@kfst.dk
Cc. Erhvervsstyrelsen; ChrHei@erst.dk

Den 16. januar 2020

Høring over forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav og dataetik)

Dansk Erhverv har modtaget høring over forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav og dataetik) og har følgende kommentarer:

Håndhævelse af Platform-to-Business forordningen

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv har konstateret, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med udkastet til lovforslag lægger op til, at håndhævelsen af P2B-forordningen skal ske efter de retningslinjer og principper, der gælder for håndhævelsen af de eksisterende konkurrenceretlige regler, herunder de regler, der gælder for dominerende virksomheder og undersøgelsen af, om disse dominerende virksomheder misbruger deres stilling på markedet. Vi er enige med styrelsen i, at det er hensigtsmæssigt at benytte det eksisterende konkurrenceretlige proces- og sanktionssystem på denne type sager.

I den anledning bemærker vi dog kort, at vi forventer, at der snarest vil fremkomme en vejledning fra Kommissionen, som beskriver nærmere, hvorvidt forordningens regler og dermed også håndhævelsen i praksis vil blive målrettet alle former for onlineformidlingstjenester eller om man hovedsageligt vil bringe reglerne i anvendelse overfor de onlineformidlingstjenester, hvor det må forudsættes, at de har en styrke, der bevirker, at erhvervs kunder generelt må forventes at stå i et afhængighedsforhold til de pågældende onlineformidlingstjenester.

Vi er i den forbindelse opmærksomme på, at forordningen umiddelbart gælder alle onlineformidlingstjenester uanset størrelse og styrke, men at det er en betingelse, jf. forordningens artikel 2, nr. 10 om definition af "vilkår og betingelser", at vilkår og betingelser skal være fastsat "ensidigt" for at være omfattet af definitionen af "vilkår og betingelser" i forordningen. Der er i den forbindelse behov for vejledning om, hvordan forordningen nærmere skal efterleves og fortolkes i det omfang vilkår og betingelser konkret ikke er fastsat ensidigt, men derimod har været underlagt individuel forhandling. Vi er opmærksomme på, at forordningen heller ikke giver mange fortolkningsbidrag til, hvordan "ensidighed" skal forstås, og forudsætter i denne forbindelse, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil anvende almindelige danske aftaleretlige principper i forbindelse med håndhævelsen, naturligvis med respekt for de få kriterier, der fremgår af forordningens definition.

I den forbindelse forudsætter vi, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen presser på for at få Kommissionen til snarest muligt at udarbejde guidelines til de berørte virksomheder om den nærmere fortolkning og anvendelse af forordningens regler.

Dansk Erhverv bemærker samtidig, at det synes fornuftigt, at håndhævelsen af P2B forordningen sker hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Konkurrencerådet, idet der her findes de fornødne kompetencer indenfor det konkurrenceretlige område. I den forbindelse er det dog væsentligt, at den nyetablerede platformsenhed er opmærksom på løbende at have en tæt dialog med markedet, herunder erhvervs- og forbrugerorganisationerne for at holde sig opdateret på udviklingen, nye initiativer og konsekvenser (tilsigtede som utilsigtede) af regulering eller mangel på regulering.

Efter forordningens præambel (45) og artikel 14 er det forudsat, at der kan udpeges nationale organisationer, foreninger eller offentlige organer, der kan "anlægge sag efter forordningen", fordi de har en "legitim interesse". Dansk Erhverv kan ikke se, at Erhvervsministeriet eller andre myndigheder endnu har benyttet den adgang, der findes i forordningen til at udpege disse særlige berettigede organisationer, foreninger og offentlige organer.

Dansk Erhverv hører gerne, hvad man planlægger at gøre i den forbindelse, herunder hvilke organisationer, foreninger og offentlige organer, der evt. påtænkes udpeget. I den forbindelse vil det også være væsentligt om disse særligt udpegede organisationer, foreninger og offentlige organer vil få en særlig klageadgang til Konkurrencerådet, jf. udkastets § 12.

Dansk Erhverv forudsætter efter den tekst og de bemærkninger, som ledsager udkastet til lovforslag, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har hjemmel til - også effektivt - at håndhæve forordningen overfor alle onlineformidlingstjenester, der er omfattet af forordningens anvendelsesområde (uanset disses etableringssted), når klageren (eller den berørte erhvervsbruger, virksomhedswebstedbruger eller den udpegende kompetente organisation) er hjemmehørende i Danmark.

Specifikke bemærkninger

§ 5

Dansk Erhverv konstaterer, at styrelsen vil benytte muligheden for at indføre mulighed for ex-officio håndhævelse af forordningen, herunder gennem sektorundersøgelser, selvom dette ikke er en pligt efter forordningen, jf. præambelen (46).

Det har vi ikke yderligere bemærkninger til, idet vi forudsætter, at det sker under iagttagelse af almindelige proportionalitets- og retssikkerhedsmæssige principper, herunder at man løbende via dialog med markedet og de forskellige sektorer indhenter oplysninger, der kan højne vidensniveauet hos den nyetablerede platformsenhed, således at de sektorundersøgelser, der udføres, bliver mest muligt effektive og målrettet de områder, der rummer de største udfordringer.

§§ 7 og 8

Dansk Erhverv har noteret sig, at bestemmelserne ikke udtømmende angiver eksempler på det indhold, et påbud eller et tilsagn kan have. Vi finder imidlertid anledning til at gøre opmærksom på,

at der er andre og flere pligter i forordningen, at onlineformidlingstjenesterne overholder, herunder f.eks. etablering og effektiv opretholdelse af det interne klagesystem, som omtales i forordningens artikel 11 og 12

§ 12

Dansk Erhverv hører som nævnt gerne, om det er hensigten særskilt at udpege særlige organisationer, foreninger eller offentlige organer, der vil være berettigede til at "anlægge sag efter forordningen", fordi de har en "legitim interesse", jf. forordningens artikel 14, herunder om disse organisationer, foreninger og offentlige organer evt. ligeledes får særskilt mulighed for at påklage afgørelser til Konkurrencerådet.

§ 14

Dansk Erhverv konstaterer, at styrelsen vil benytte muligheden for at indføre bødestraf for overtrædelse af forordningen, selvom dette ikke er en pligt efter forordningen. Det synes at være en rimelig foranstaltning for at sikre en effektiv efterlevelse af forordningens regler.

Bemærkninger ift. ændring af årsregnskabsloven (krav om dataetik)

Generelle bemærkninger

Vedr. dataetik er Dansk Erhverv enige med Erhvervsministeriet i, at dataetik er et vigtigt emne. Det er derudover positivt, at forslaget ved at bruge "følg-eller-forklar"-princippet giver virksomhederne fleksibilitet i deres arbejde. Det bemærkes dog, at forslaget kan have flere u hensigtsmæssige konsekvenser, som er opstillet nedenfor.

Specifikke bemærkninger

Vejledning og retningslinjer

Til større virksomheders redegørelse for deres arbejde med samfundsansvar, har Erhvervsstyrelsen lavet en guide på hjemmesiden www.samfundsansvar.dk. Dansk Erhverv anbefaler, at en lignende vejledning udarbejdes til virksomhedernes redegørelse for politik for dataetik, herunder vejledning til udformning af en politik for dataetik.

Der er ligeledes behov for vejledning ift. andre lovområder, da det kan medføre usikkerhed blandt virksomheder, når dataetik sættes i kontekst med samfundsansvar. Databeskyttelsesforordningen handler i høj grad om virksomhedernes ansvar. Det kan dermed blive vanskeligt for virksomheder at vurdere, hvor grænsen for deres ansvar ifm. dataanvendelse går – dvs. om det reguleres i regi af databeskyttelsesforordningen eller hører under deres politik for dataetik.

Der er derudover behov for at blive mere konkret på en række centrale begreber. Fx er definitionen af, hvad begrebet dataetik omfatter (s. 13) så bredt, at det er meget vanskeligt at arbejde med for virksomheder. Dertil er begrebet politik (s. 35) i denne forbindelse meget uklart, og dækker bl.a. over "interne retningslinjer, målsætninger eller andre dokumenter, der beskriver, hvordan virksomheden arbejder med dataetik."

Økonomiske konsekvenser og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Erhvervsministeriet har anslået de administrative byrder for erhvervslivet til 7 mio. kr. årligt samt 20 mio. kr. i omstillingsomkostninger. Dette kan umiddelbart virke som et relativt lavt beløb, og det bør medtages i overvejsen, at dataetik er et nyt arbejdsområde. Dette kan medføre forhøjede udgifter, idet de omfattede virksomheder løbende skal tilpasse deres arbejde til et område, der er i konstant forandring.

Innovation

Erhvervsministeriet har vurderet, at forslaget "ikke påvirker virksomhedernes muligheder for at teste, udvikle og anvende nye digitale teknologier og forretningsmodeller" (s. 17). Dansk Erhverv anser det for muligt, at lovforslaget kan reducere virksomhedernes incitament til at afprøve nye teknologier eller innovative forretningsmodeller pga. usikkerhed om, hvorvidt en given dataanvendelse eller forretningspraksis er i strid med god dataetik.

International harmonisering

Dansk Erhverv går ind for så høj grad af international harmonisering som muligt, da forskelle i national lovgivning kan blive en byrde for virksomheder, der opererer på tværs af grænser inden for EU.

Fokus på dataetik er et væsentligt emne også på europæisk niveau. EU har fx den 8. april 2019 udgivet *Ethics Guidelines for Trustworthy Artificial Intelligence*. EU Kommissær, Margrethe Vestager, holdt i maj 2019 et oplæg om den europæiske vej til dataetik ved Teknologiens Årsdag hos Ingeniørforeningen IDA. Med Vestagers forfremmelse som næstformand for Kommissionen med ansvar for det digitale Europa, er der gode chancer for, at dataetik fortsat vil blive adresseret fra denne side.

Der er dermed en reel mulighed for, at der i EU-regi kommer ny regulering på området. Med en ren national særregel risikerer Danmark at spilde ressourcer hos myndigheder og virksomheder, som skal implementere den danske særregel for herefter at skulle leve op til fælleseuropæisk regulering.

Offentlige myndigheders rolle

Dansk Erhverv anbefaler desuden, at der skabes større incitament til, at offentlige myndigheder går forrest og viser vejen for, hvordan afrapportering af politik for dataetik kan udformes. For mange myndigheder er flere grundlæggende dataetiske dilemmaer særligt relevante. Fx er offentlige myndigheder de største dataansvarlige, da de har oplysninger om alle borgere og virksomheder. Desuden har en række uheldige sager i den senere tid vist, at det nogle steder halter med efterlevelse af reglerne. Dertil kommer nogle uheldige sager (fx Gladsaxe-sagen), som kunne have været undgået, hvis de ansvarlige havde været mere bevidste om god dataetik.

Med venlig hilsen

Betina Schiønning

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København
Att.: Julie Kragh Kruse
jkk@kfst.dk og ChrHei@erst.dk

16. januar 2020

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Vedr.: Høring over forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav om dataetik)

Erhvervsministeriet har den 19. december 2019 sendt udkast til forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav om dataetik) i høring.

Udkastet til lovforslaget har været behandlet i Danske Advokaters fagudvalg for selskabsret og i Danske Advokaters fagudvalg for konkurrenceret og giver Danske Advokater anledning til følgende bemærkninger:

Lovudkastet indeholder bl.a. forslag til en ny bestemmelse i årsregnskabsloven i forlængelse af lovens øvrige ikke-finansielle krav til ledelsesberetningen for store virksomheder. Ifølge forslaget skal de virksomheder, der er omfattet af kravet, supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik efter følg-eller-forklar-princippet.

Der er med lovudkastet tale om et nyt begreb i dansk ret (dataetik). Med henblik på at sikre virksomheders muligheder for at efterleve disse nye forpligtelser i relation til dette nye begreb, er det Danske Advokaters opfattelse, at der med fordel i tilknytning til lovforslaget kan udarbejdes en vejledning på området – ikke mindst i lyset af, at det med lovforslaget vil være et krav til de virksomheder, der har en dataetisk politik, at virksomhedernes redegør for politikken.

Danske Advokater skal bl.a. henvise til, at der i vejledning på området med fordel kan beskrives afgrænsningen af, hvilke områder inden for dataanvendelse, virksomhederne som udgangspunkt skal redegøre for, og ikke mindst detaljeringsgraden heraf.

Med henblik på at øge brugervenligheden af en evt. vejledning vil det endvidere være hensigtsmæssigt, hvis denne indeholder konkrete praktiske eksempler på, hvordan de nævnte krav kan opfyldes af virksomhederne.

Med venlig hilsen

Jeanie Sølager Bigler

Retschef

jsb@danskeadvokater.dk

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Att.: Julie Kragh Kruse
sendt til jkk@kfst.dk og ChrHei@erst.dk

15. januar 2020

Vedr.: Lov om håndhævelse af P2B-forordningen og ændring af årsregnskabsloven (dataetik)

Danske Medier har med tak modtaget Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen høring over lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav om dataetik) og fremsender hermed vores kommentarer.

Lov om håndhævelse af P2B-forordningen

Danske Medier repræsenterer private medier, der i høj grad påvirkes af store onlineformidlingstjenesters ageren i markedet. Foreningen kan derfor fuldt ud tilslutte sig forslaget sigte om, at erhvervsbrugere af onlineformidlingstjenester sikres passende gennemsigtighed, retfærdighed og effektive klagemuligheder.

I den forbindelse vurderes det derfor som udgangspunkt rimeligt, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen jf. Kapitel 2 tildeles beføjelser til at kunne kræve alle relevante oplysninger udleveret, herunder bl.a. regnskaber, regnskabsmateriale, udskrift af bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data, samt algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer både i konkrete sager og til undersøgelser af en bestemt erhvervssektor eller af bestemte typer aftaler i forskellige sektorer for at få indblik i konkurrenceforhold. Denne foreslåede adgang til at indhente oplysninger i medfør af § 4 i lovforslaget vil i praksis indebære, at myndigheden får en meget bred adgang til fortroligt materiale i det omfang, som dette vurderes nødvendigt for at varetage Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens kontrolfunktion. Det bør dog samtidig være klart, at denne vidtgående kontroladgang ikke må medføre, at medievirksomheder kan tvinges til at udlevere oplysninger, der er omfattet af mediernes ret til at beskytte deres kilder i overensstemmelse med retsplejelovens regler om kildebeskyttelse og vidnefritagelse jf. § 172. Det er umiddelbart Danske Mediers opfattelse, at mediernes virksomhed som udgangspunkt falder uden for forordningens anvendelsesområde, men foreningen skal for en god ordens skyld henstille, at der tages højde for denne problemstilling i tilfælde af, at ét medies onlineformidlingstjeneste vurderes som omfattet af forordningen.

Danske Medier bakker ligeledes op om, at Konkurrencerådet og efterfølgende Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får mulighed for at udstede påbud i de sager, hvor det vurderes påkrævet, samt mulighed for at kunne uddele bøder såfremt sådanne påbud ikke efterkommes.

Foreningen finder dog, at det ikke er tilstrækkeligt klart, hvilke krav der stilles til udlevering af algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer, og henstiller til at Erhvervsministeren jf. §4 stk. 2 snarligst fastsætter nærmere regler, der sikrer at danske myndigheder har et tilstrækkeligt oplyst grundlag til at kunne træffe korrekte afgørelser og ikke må nøjes med beskrivelser.

Åbenhed om undersøgelser m.v.

Danske Medier har noteret, at det foreslås, at lov om offentlighed i forvaltningen ikke skal gælde for sager og undersøgelser, der foretages i medfør af P2B-forordningen.

Foreningen er opmærksom på, at forslaget begrundes i en tilsvarende undtagelse i konkurrenceloven, men er ikke enig i, at en undtagelse i én særlov automatisk bør udbredes til en anden særlov uden en nærmere vurdering af, hvorvidt offentlighedsloven rent faktisk kan yde en tilstrækkelig beskyttelse til virksomheder omfattet af P2B-forordningen.

Danske Medier er i den forbindelse bekymret for, at det synes at være en stigende tendens til at undtage særlovgivning fra offentlighedslovens regler om åbenhed og indsigt til trods for, at offentlighedsloven udtrykkeligt giver adgang til at undtage dokumenter og oplysninger i særlige situationer, hvor fortrolighed kan være påkrævet. Der henvises i den forbindelse bl.a. til offentlighedslovens § 30 nr.2 (undtagelse af drifts- eller forretningsforhold) og § 33 nr. 2 (gennemførelse af offentlig kontrol og tilsyn m.v.).

Det er vigtigt, at offentlighedsprincippet og adgangen til relevant samfundsmæssig information til offentligheden ikke i praksis undermineres. Foreningen har noteret, at lovforslagets § 9 giver Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen mulighed for at offentliggøre afgørelser, som vurderes at have betydning for forståelsen af reglerne eller af interesse for offentligheden. Danske Medier tilslutter sig dette men skal samtidig opfordre til en øget åbenhed også i forhold til dokumenter og oplysninger, der kan have betydning for mediernes vigtige formidling af afgørelserne til offentligheden.

Ændring af årsregnskabsloven (krav om dataetik)

Danske Medier støtter yderligere op om forslagets målsætning om at skabe fokus om virksomheders arbejde med dataetik og ansvarlig dataanvendelse både som et konkurrenceparameter og i kraft af, at etisk forsvarlig behandling af data er et helt centralt element i et frit demokratisk samfund, og at denne betydning kun vil stige i takt med den øgede digitalisering.

Danske Medier står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående ønskes uddybet. Henvendelse herom kan rettes til undertegnede på as@danskemedier.dk samt Christina Moshøj på cm@danskemedier.dk.

Venlig hilsen

Allan Sørensen
EU Policy Officer

Høringssvar

Dato: 14. januar 2020
Journal nr. 2020-790-0702

Dataetisk Råd har modtaget et udkast til lovforslag om håndhævelse af P2B-forordningen og ændring af årsregnskabsloven. Rådet takker for det tilsendte udkast.

Som følge af den korte høringsfrist, juleferien og Dataetisk Råds arbejdsform har det desværre ikke været muligt for rådet at forholde sig detaljeret til lovforslagets § 16, hvoraf det blandt andet fremgår, at store virksomheder, der har en politik for dataetik, skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik.

Dataetisk Råd er dog overordnet set positive over for lovforslaget. Rådet noterer sig i den forbindelse særligt overvejelserne i lovforsaget om, hvordan og på hvilket ledelsesmæssige niveau i virksomheden beslutninger om anvendelse af data og ny teknologi er forankret.

Dataetisk Råd vil gerne fremadrettet inddrages i det eventuelle arbejde med udstedelse af administrative forskrifter i tilknytning til § 16 i lovforslaget.

Med venlig hilsen

Dataetisk Råd

Høringsvar fra eBay Classifieds Scandinavia ApS (DBA) til KFST's høring af 19.12.2019 over Forslag til Lov om Håndhævelse af P2B Forordningen og ændring af Årsregnskabsloven

København, den 21. januar 2020

Om DBA og Rubrikannoncer

eBay Classifieds Scandinavia driver den danske onlineplatform for rubrikannoncer, www.dba.dk (i det følgende "DBA"). Vores service består i at forbinde personer, så de kan handle varer, køretøjer, tjenesteydelser, jobs, fast ejendom, kæledyr osv. i deres lokalsamfund. DBA har ca. 2 millioner månedlige unikke brugere, og er dermed Danmarks største onlineplatform for rubrikannoncer.

DBA er ejet af eBay Classifieds Scandinavia ApS og er en del af eBay Classifieds koncernen, der ejer en række onlineplatforme for rubrikannoncer. Disse opererer i 14 lande med en stærk tilstedeværelse i Europa.

Rubrikannonceplatformes ydelser består i at tilbyde online annonceringsplads til forbrugere og handelsdrivende, således at al indhold på platformen genereres af brugere (det kan sammenlignes med rubrikannoncesektionen i en avis eller den fysiske opslagstavle i det lokale supermarked). Rubrikannonceplatforme hverken sælger eller reklamerer for egne varer eller tjenesteydelser. Købere kan handle med både forbrugere eller handelsdrivende, men størstedelen af salget foregår mellem forbrugere. Transaktionen sker således direkte mellem køber og sælger, og parterne aftaler, hvordan betaling skal foregå, og hvor genstanden/ydelsen skal leveres.

Rubrikannonceplatformes forretningsmodel er at generere leads/traffik, og vi opkræver ikke transaktionsgebyrer, da vi ikke er involveret i selve transaktionen mellem køber og sælger. Dette er en afgørende forskel mellem rubrikannonceplatforme og andre online handelsplatforme og har betydning for forbrugernes opfattelse af rubrikannonceplatforme. Forbrugerne er godt klar over, at de i forbindelse med køb og salg handler med en tredjepart, som enten kan være en anden forbruger eller en handelsdrivende, og ikke selve platformen.

Definitionen af "erhvervsbruger"

Definitionen af "erhvervsbruger" fremgår af Art. 2(1) i P2B Forordningen og § 2 i Lovforslaget. DBA er af den opfattelse, at definitionen i P2B Forordningens ikke i tilstrækkelig grad definerer begrebet erhvervsbruger, hvilket medfører, at definitionen af rangordning i Art. 2(8) og præambelens pkt. 24 ligeledes bliver uklar.

For rubrikannonceplatforme som DBA, ligger hovedfokus på forbruger-til-forbruger handel. Dog tjener vores platform tillige som springbræt for hobbyister og mindre entreprenører, der vil afprøve deres produkter, tjenesteydelser eller idéer ved at oprette en annonce på vores hjemmeside. De kan dermed teste, om der er en efterspørgsel efter deres

produkter/tjenesteydelser, og om de skal starte en forretning op, så de med tiden udvikler sig til professionelle erhvervsdrivende. Når det kommer til annoncering på vores hjemmeside, så opretter handelsdrivende deres annoncer i et andet værktøj og oprettelsesflow end forbrugerne. Dette skyldes, at værktøjet for handelsdrivende kan håndtere oprettelse af mange annoncer. Dog vises forbrugeres og handelsdrivendes annoncer på søgeresultatsiden på grundlag af de samme rangordningskriterier. Dette medfører, at handelsdrivende konkurrerer mod forbrugere og andre handelsdrivende på samme vilkår overfor potentielle købere.

Handelsdrivende på online handelsplatforme opnår imidlertid flere rettigheder under P2B Forordningen, f.eks. i form af transparens i rangordning. For at kunne overholde P2B Forordningen og Lovforslaget anmoder DBA om en afklaring af, hvad der præcis bliver omfattet af begrebet "erhvervsbruger." Er det sælgere, der f.eks. er registreret med CVR-nr., men ikke hobbyister/mindre entreprenører, som tester et produkt eller en idé af?

Kommentarer til "Rangordning"

De afgørende kriterier for DBA's rangordning bunder i behovet for at forbinde købere og sælgere og sikre en succesfuld handel. Søgeresultaternes rangordning på vores platform er alene baseret på den information, som brugeren giver os (f.eks. nøgleord for det produkt, som der søges på) og de ydelser, som vi leverer til brugerne (f.eks. sælgers betaling for at få sin annonce placeret øverst i søgeresultat, hvilket er inkluderet i de handelsdrivendes abonnement, men som forbrugere kan frit kan vælge, om de vil benytte sig af).

DBA's søgeresultater er baseret på kriterierne relevans, nyhed og betaling. Relevans bestemmes på grundlag af hhv. brugerens søgning, annoncens titel og beskrivelse samt af brugerens klik. Nyhedskriteriet medfører, at de seneste annoncer ligger øverst. Betalingskriteriet betyder, at sælgeren kan betale et fast beløb for sin annonce, så den ligger øverst i søgeresultatet (inkluderet for handelsdrivende) og/eller betaling per klik (i tilfælde af en webshop, som annoncerer på vores platform, for at lede trafik til egen hjemmeside.)

Da disse kriterier er basale og enkle at forstå, kan man argumentere for, at en enkelt-kanals handelsplatform, der alene tilbyder indhold genereret af tredjeparter (dvs. som ikke tilbyder egne produkter, ligesom DBA) ikke bør skelne yderligere imellem disse kriterier. For multikanals handelsplatforme, som benytter yderligere datakilder (f.eks. sociale medier, der også tilbyder rubrikannonceplatforme) og/eller sælger egne produkter (f.eks. en handelsplatform, der tilbyder både egne og tredjeparts produkter), bliver rangordningen mere kompliceret. Det forhold, at multikanals handelsplatforme skal redegøre for deres kriterier for rangordning overfor brugerne, vil derfor gavne transparensen.

Vores forståelse af P2B Forordningen er, at digital reklamering på hjemmesider (reklamer/bannere) leveret af tredjeparter falder udenfor P2B Forordningens (og Lovforslagets) anvendelsesområde. Vi anmoder om at få dette bekræftet.

DBA's kriterier for rangordning er enkle at forstå for både handelsdrivende og forbrugere, og for at overholde P2B Forordningen vil vi beskrive kriterierne i vores forretningsbetingelser. Herudover bliver forbrugerne i forbindelse med oprettelse af annoncer gjort opmærksomme på effekten af at betale for at få fremhævet deres annoncer, før de gør brug af denne service. Brugere bliver understøttet, når de opretter en annonce med tips til at gøre deres annonce så succesfuld som mulig, f.eks. ved at foreslå nemID-validering af brugeren. Vi mener, at enkeltheden kombineret med understøttelsen af brugeren i oprettelsesprocessen kan anses som best practice.

Klarhed over kravet om "identifikation af erhvervsbruger"

Det er reguleret i Art. 3(5) i P2B Forordningen, at udbydere af onlineformidlingstjenester skal sikre, at identiteten på den erhvervsbruger, der leverer varer og tjenesteydelser på onlineformidlingstjenesterne, er klart synlig. Dette krav er omfattet af bestemmelsen om krav til forretningsbetingelser. DBA ser gerne, at det bliver uddybet, at dette krav kun omfatter platforme, der sælger egne produkter/tjenesteydelser (dvs. handelsplatforme, der tilbyder både eget og tredjeparts indhold), da det er uklart.

DBA tilbyder/sælger ikke selv produkter/tjenesteydelser, og dermed kan der ikke opstå usikkerhed om, hvem der er sælger.

Samspil med anden EU-lovgivning

P2B Forordningen indtræffer næsten samtidig med direktivet, der udspringer af the New Deal for Consumers (NDFC). NDFC introducerer mange af de samme krav for onlineformidlingstjenester, som er fremlagt i P2B Forordningen dog rettet mod en anden målgruppe, nemlig forbrugerne. Hvis man tager i betragtning i hvor høj grad handelsdrivende og forbrugere er underlagt ens vilkår på vores rubrikannonceplatform, giver det mening at afstemme kravene om transparens og rangordning lovgivningerne imellem.

Jeg står til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Theresa Moltke
Head of Legal
eBay Classifieds Scandinavia ApS
E-mail: tmoltke@ebay.com
Tlf.nr. 24607728

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Att.: jkk@kfst.dk med kopi til chrhei@kfst.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høring over forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven

DI takker for modtagelsen af ovennævnte høring. DI fulgte forhandlingerne om P2B-forordningen tæt og støtter forordningens formål om at sikre gennemsigtighed og retfærdighed for erhvervsbrugere af onlineformidlingstjenester/platforme. Det er DI's opfattelse, at lovgiverne med forordningen har ramt en hensigtsmæssig balance, hvor erhvervsbrugere får bedre vilkår og det nødvendige niveau af gennemsigtighed uden, at forordningen griber unødigt ind i aftalefriheden.

DI kunne dog i forbindelse med forhandlingerne konstatere, at hovedparten af interessenterne alene havde fokus på de helt store såkaldte "tech giganter" og styrkeforholdet til deres erhvervsbrugere. For de mindre platformes vedkommende er styrkeforholdet ofte omvendt af det, der var afsættet for forordningen, nemlig at det er udbyderne af varer eller services, og ikke platformene, der har den stærkeste position. Den store underskov af mindre platforme blev mere eller mindre overset i forhandlingerne og endte med at blive omfattet af et regelsæt designet til en virkelighed, de ikke kan genkende. DI finder det relevant at gøre opmærksom herpå også i denne sammenhæng.

DI finder det vigtigt at pointere, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med forslaget tillægges meget vidtgående beføjelser og skal i den forbindelse understrege vigtigheden af proportionalitet i anvendelsen af håndhævelsesbeføjelserne. Yderligere bør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nøje følge, hvordan P2B-forordningen håndhæves i andre medlemsstater med det formål at opnå en ensartet håndhævelse. Dette af hensyn til platformene, der ikke bør mødes af 27 forskellige tilgange.

Specifikke bemærkninger

§ 4

DI noterer sig, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, inspireret af konkurrenceloven, med § 4 får meget vidtgående beføjelser, når det kommer til indhentning af oplysninger. For DI er det af afgørende betydning, at virksomhederne har sikkerhed for, at følsomme oplysninger indhentet med hjemmel i denne bestemmelse behandles med en høj grad af fortrolighed. Der er tale om potentielt forretningskritiske oplysninger og styrelsens praksis i medfør af § 9, stk. 2 om offentliggørelse bør afspejle dette.

DI hæfter sig ved, at erhvervsministeren efter § 4, stk. 2, får bemyndigelse til blandt andet at fastsætte nærmere regler om, hvad der forstås ved udlevering af algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer, herunder hvilke formater oplysningerne skal leveres i. DI skal opfordre til, at branchen høres i forbindelse hermed, da der kan være særlige forhold, der gør sig gældende for denne type af oplysninger. Derudover er det ikke hensigtsmæssigt, hvis virksomheder, der opererer i flere lande, skal levere oplysningerne i 27 forskellige formater. DI er bekendt med, at EU-Kommissionen er ved at udarbejde guidelines vedrørende forståelsen af forordningens artikel 5 om rangordning og vil opfordre til at spejle terminologi mv. herfra.

§ 7

Ifølge den foreslåede § 7 kan Konkurrencerådet udstede påbud til en udbyder af onlineformidlingstjenester eller onlinesøgemaskiner om en række forhold. Det bør fremgå af selve bestemmelsen, at det alene gælder forhold reguleret i P2B-forordningen. Dette for at undgå forvirring om rækkevidden af bestemmelsen henset til, at loven giver myndighederne beføjelser udover, hvad der relaterer sig til håndhævelse af P2B-forordningen.

§ 11

DI er grundlæggende skeptisk over for indførelse af muligheden for administrative bøder. Det gælder særligt, hvor det er uklart hvorvidt, der er sket en overtrædelse af reglerne, som det kan være tilfældet med § 7, hvor der kan være divergerende opfattelser af, hvad der kræves for at overholde kravene til gennemsigtighed.

Af P2B-forordningens præambelbetragtning nr. 46 fremgår det blandt andet, at forordningen ikke bør forpligte medlemsstaterne at pålægge bøder. Henset hertil vurderer DI, at forslaget om daglige eller ugentlige tvangsbøder er vidtgående.

§ 16 - ændring af årsregnskabsloven

Lovforslagets § 16 indeholder en ændring af årsregnskabsloven, der indebærer, at de største danske virksomheder skal redegøre for oplysninger om virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål i ledelsesberetningen i årsrapporten.

DI bifalder lovforslagets intention om at sætte fokus på ansvarlig anvendelse af data. Det arbejder DI også for, blandt andet for at sikre tilliden til teknologi- og dataanvendelse i det danske samfund. DI vurderer dog ikke, at vejen er at stille nye og flere rapporteringskrav til danske virksomheders årsrapportering.

Generelt ser DI, at man skal være meget varsom med at placere nye krav til virksomhederne og dermed nye administrative byrder til virksomhederne i medfør af årsregnskabsloven. Nye krav bør vægtes op mod en vurdering af, hvorvidt at den nye rapportering imødegår en væsentlig risiko på området, at denne risiko er større og vigtigere end andre risici, samt hvorvidt at en eventuelt identificeret risiko bedre kan imødegås ad andre veje.

Dataetik er et nyt og ikke fast defineret begreb, der på trods af, at det er flittigt brugt i nogle kredse, ikke nødvendigvis har bred forankring blandt virksomheder og borgere. Lovforslagets definition lægger vægt på den etiske dimension uden nærmere afgrænsning. Samlet set virker begrebet ikke modent nok til at pålægge virksomheder nye krav og administrative byrder på baggrund af.

Samtidig er der andre måder, hvorpå ansvarlig dataanvendelse i danske virksomheder kan styrkes på. Lovforslagets bemærkninger nævner selv, at det er anbefalet, at der etableres en mærkningsordning på området. DI er sammen med Industriens Fond, SMVdanmark, Forbrugerrådet TÆNK og Dansk Erhverv i gang med at etablere en mærkningsordning for it-sikkerhed og ansvarlig dataanvendelse. Mærkningsordningen vil adressere lovforslagets formål, der er angivet til „at skabe fokus på og gennemsigtighed om virksomhedernes arbejde med dataetik“.

DI kan derfor ikke tilslutte sig den foreslåede udvidelse af de formelle rapporteringskrav i årsregnskabsloven. Allerede i dag er årsrapporten som kommunikationsværktøj i forhold til de primære brugere under pres på grund af mængden af forhold, der skal rapporteres om. Hvis årsrapporten også fremadrettet skal vedblive at være et af de vigtigste kommunikationsmidler til især investorerne, så kræver det, at virksomhederne har mulighed for at målrette rapporteringen i årsrapporten til denne målgruppe. Andre rapporteringer, som i dette tilfælde omkring dataetik, er ikke blandt de væsentligste risici i alle virksomheder.

I tilfælde hvor dataetik udgør en af de væsentligste risici for selskabet, og dette derfor potentielt kan have betydning for virksomhedens finansielle position, så vil årsregnskabslovens regler allerede i dag fordre en omtale af disse risici. Det er et generelt princip i årsregnskabsloven, at der skal ske en prioritering af de oplysninger, som gives, således at de væsentligste informationer (herunder risici) omtales, mens forhold af mindre betydning ikke omtales. Dette gøres for at sikre, at især investorer tydeligt får præsenteret de informationer, som har betydning for selskabet. Omtale af dataetik skal derfor ses i sammenhæng med – og risikovurderes i forhold til – både ikke-finansielle områder som eksempelvis cybersikkerhed, miljø, mangfoldighed, menneskerettigheder og de direkte finansielle risici som fortsat drift, konkurrence, teknologispring, ændret forbrugeradfærd m.m.

I forhold til den konkrete lovtekst skal DI bemærke, at udgangspunktet bør være en omtale på selskabets hjemmeside eller opnåelse af det kommende mærke for it-sikkerhed og ansvarlig dataanvendelse, såfremt der skal ske en omtale forankret i årsregnskabsloven. Herudover finder DI, at revisors pligter alene bør begrænses til at sikre, at der er en omtale, eller at mærket er opnået – men ikke til indholdet af omtalen – idet DI finder, at rapportering om dataetik bør behandles på samme måde som rapporteringen omkring corporate governance. Dette vil begrænse de administrative byrder, der følger af lovforslaget.

Herudover savner DI en anerkendelse i lovforslaget af, at rapportering (og udformning af en politik) kun bør ske, hvis det er væsentligt for virksomheden. Dette fremgår i dag i reglerne omkring CSR-rapporteringen og medfører, at der skal ske en prioritering af omtalen. DI har således noteret sig, at der i lovforslaget henføres til at ” *Privatliv, herunder databeskyttelse, er en fundamental rettighed, som bl.a. fremgår af FN's menneskerettighedserklæring, og retten til databeskyttelse er anerkendt som en grundlæggende rettighed i EU's Charter om grundlæggende rettigheder. Dataetik går imidlertid videre end data- og privatlivsbeskyttelse i snæver forstand. Det handler også om, hvordan dataanvendelse, udvikling og brug af kunstig intelligens m.v. påvirker vores samfund. Derfor foreslås det, at redegørelsen for deres arbejde med samfundsansvar udvides til at omfatte dataetik.*”.

DI skal i den forbindelse bemærke, at der er en lang række krav og fundamentale rettigheder, som man skal leve op til i dagligdagen, uden at dette nødvendigvis er ledsaget

(og rettelig heller ikke bør ledsages) af et krav om rapportering. Som det fremgår af beskrivelsen vil (og bør) dataetik allerede i dag blive omtalt i de tilfælde, hvor det er en væsentlig risiko for virksomheden – og dermed mere vigtig en andre forhold, der i givet fald bør nedprioriteres i rapporteringen. En drøftelse af rapportering om dataetik bør derfor ikke ske isoleret, men i forhold til hvilke andre områder der i givet fald kan og bør nedprioriteres, hvis man fortsat ønsker at fastholde årsrapporten som et velegnet kommunikationsmiddel til især investorer. DI har også noteret sig, at *"det er forventningen, at kravet med tiden vil blive en almindelig overvejelse i forbindelse med anvendelsen af de nye teknologiske muligheder"*. Dette underbygger efter DI's opfattelse, at der er tale om et område, som ikke har en naturlig årlig rapporteringscyklus, men nærmere en mere langsigtet, strategisk dimension og hvilket underbygger, at der ikke bør ske en årlig rapportering.

DI har også noteret, at *"Danmark vil med forslaget blive det første land i verden, der indfører krav om, at de største virksomheder offentligt skal redegøre for deres politikker for dataetik"*, hvilket isoleret set påfører danske virksomheder en øget administrativ byrde i forhold til internationale konkurrenter. Derfor bør man være særlig opmærksom på, dels om der er et behov for at kræve rapportering på området, og dels om man har valgt den rigtige metode. Allerede i dag er der udfordringer med at gøre rapporteringen om samfundsansvar fokuseret og relevant for investorerne – og tilførslen af nye rapporteringsområder vil yderligere udfordre denne proces.

Dette betyder også, at de administrative byrder efter DI's opfattelse er undervurderet, idet enhver omtale i årsrapporten kræver en række bagvedliggende compliancerutiner. Dette kan ikke gøres for de ca. 7-10 tkr., der i lovforslaget forventes at være i løbende byrder, idet der er tale om et område, som kræver involvering af funktioner med høj specialiseringsgrad. Virksomhederne investerer allerede i dag mange ressourcer på den ikke-finansielle rapportering og arbejder i den forbindelse målrettet på at gøre rapporteringen relevant for de forskellige stakeholdere, herunder målrette informationerne til de forskellige brugere gennem forskellige informationskanaler.

Samlet set skal DI derfor anbefale, at denne del af lovforslaget genovervejes.

DI står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Sidsel Dyrholm Holst
Branchedirektør

14. januar 2020

Julie Kragh Kruse
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Høringssvar vedrørende Forslag til Lov om håndhævelse af P2B-forordningen

Foreningen for Dansk Internethandel takker for muligheden for at komme med bemærkninger til forslaget til Lov om håndhævelse af P2B-forordningen.

Vi er tilfredse med, at håndhævelse af forordningens krav lægges i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og at der er en mulighed for give tvangsbøder og bødestraf. Dette mener vi vil være hurtige og effektive midler til at sikre overholdelse af reglerne.

Vi er dog i tvivl om, hvordan man i praksis vil håndhæve reglerne over for platforme, der er etableret i andre EU-lande, og uden for EU. Vi opfordrer til at forslaget præciseres for disse tilfælde.

Med venlig hilsen

Tina Morell Nielsen
Chefkonsulent, cand.jur.

Telefon: +45 7225 5609

Mobil: +45 60821226

Mail: tmn@fdih.dk

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Sendt via e-mail til jkk@kfst.dk og ChrHei@erst.dk

17-01-2020
Dok. 196657

Høringssvar vedr. forslag til lov om håndhævelse af P2B-forordningen

Forbrugerrådet Tænk har modtaget Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens høring af 19. december 2019 om forslag til lov om håndhævelse af P2B-forordningen.

Onlineplatforme indtager en stadig større del af markedet for e-handel. På mange måder er det en positiv udvikling, idet forbrugerne får adgang til et større udvalg af produkter og tjenesteydelser end tidligere, og fordi det generelt gavner konkurrencen, når forbrugerne let og objektivt kan sammenligne priser og specifikationer på sammenlignelige varer og tjenesteydelser.

Indtoget af disse platforme betyder imidlertid også, at e-handlen på visse områder er blevet mere usikker for forbrugerne idet de bl.a. forbinder forbrugerne med markeder, som ikke er underlagt den forbrugerbeskyttende lovgivning i EU. Dette gør sig særligt gældende i forhold til produktsikkerheds-spørgsmål, men også i forhold til udøvelse af de helt almindelige mangelsbeføjelser og overtrædelse af markedsføringslovgivningen. Vi oplever i disse tilfælde, at det er meget svært at få platformene til at påtage sig et ansvar og myndigheds-håndhævelsen på området er svag.

Forbrugerrådet Tænk finder det derfor positivt, at man indfører regler om håndhævelse af P2B-forordningen, der bl.a. gør det muligt at vurdere platformenes brug af algoritmer og andre elektroniske rangordensystemer, således at diskriminering og vildledende markedsføring undgås, og der skabes gennemsigtighed for virksomheder og forbrugere omkring de varer og ydelser, der udbydes på platformene.

En effektiv regulering af dette dynamiske område kræver fleksibilitet i opklaringen og følbare konsekvenser af overtrædelser. Forbrugerrådet Tænk kan derfor støtte, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får de foreslåede midler til rådighed for at håndhæve forordningen, herunder sektorundersøgelser og bødestraf.

Forbrugerrådet Tænk noterer sig endvidere, at det foreslås, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen tildeles kompetence til at behandle klager indgivet af danske virksomheder over onlineplatforme, uanset hvor i verden onlineplatformene måtte være hjemmehørende. Vi håber, at man fra regeringens side vil arbejde på at give forbrugerne samme adgang til oprejsning og beskyttelse mod platformenes eventuelle misbrug af forbrugerrettighederne, som man giver virksomhederne, når en dominerende stilling på markedet misbruges.

Såfremt det på nuværende tidspunkt overvejes, hvilke institutioner, der skal kunne anlægge sag efter forordningen med hjemmel i artikel 14, vil Forbrugerrådet Tænk gøre opmærksom på, at dette er en kompetence, vi gerne vil tillægges. En sund konkurrence er lige så relevant for forbrugerne som for virksomhederne, og derfor bør vi også kunne varetage forbrugernes interesser i denne henseende.

I forhold til lovforslagets § 16, hvorefter store virksomheder skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik, mener vi det er helt rigtig og nødvendigt at få dette indarbejdet i ledelsesberetninger fremover. På den måde bliver virksomhedens stillingtagen til dataetik både naturlig og kontinuerlig på linje med ledelsesberetningens øvrige emner. Vi mener dog, at opgaven skal pålægges store virksomheder, uanset om de i forvejen har nedskrevet en politik for dataetik eller ej, så længe de behandler personhenførbare data. Ellers er der risiko for, at dataetik kun er et emne for virksomheder, som allerede er optagede af det, i stedet for at sikre forståelse for dataetik mere bredt i vores samfund.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsø
Vicedirektør

Martha Nør Kjeldsen
Seniorjurist

Erhvervsministeriet
Att. Julie Kragh Kruse
jkk@kfst.dk
chrhei@erst.dk

**Forsikring
& Pension**

Hørings svar - lovforslag om håndhævelse af P2B-forordningen og afrapportering på dataetisk politik

Forsikring & Pension har den 19. december 2019 modtaget Erhvervsministeriets høring over forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav om dataetik). Vi takker for muligheden for at afgive bemærkninger.

Selvom forsikrings- og pensionsbranchen ikke er omfattet af kravene i årsregnskabsloven til dataetik, vil Forsikring & Pension dog benytte lejligheden til at komme med følgende bemærkninger til den del, der vedrører afrapportering af dataetiske politikker:

Forsikring & Pension noterer sig, at der er tale om et rent nationalt krav, men bakker op om intentionen bag lovforslaget. Det er vigtigt at sikre, at danske virksomheder bliver understøttet i at udnytte potentialet i data på en etisk ansvarlig måde, så ansvarlig dataanvendelse bliver en konkurrenceparameter for danske virksomheder fremadrettet.

Forslaget er i tråd med Forsikring & Pensions egne dataetiske principper, som branchen skal implementere i 2020. Principperne kan findes [her](#) og indeholder bla. krav om, at selskaberne åbent fortæller, hvordan de arbejder med dataetik og hvilke dataetiske valg, de har truffet.

I de specielle bemærkninger til årsregnskabslovens § 99 d, side 36 opremses en lang række oplysninger, som kan indgå i redegørelsen for virksomhedens dataetiske politik. Ikke alle krav er nødvendigvis relevante for den enkelte virksomhed. Selvom det forudsættes, at de underlægges en væsentlighedsvurdering i overensstemmelse med årsregnskabsloven, så vil Forsikring & Pension foreslå, at det præciseres i bemærkningerne, at listen over krav er eksempler på hvad der kan afrapporteres på, så det ikke de facto bliver en række kumulative krav, som virksomhederne skal leve op til.

Med venlig hilsen

Sigrid Floor Toft
Forsikring og Pension

16.01.2020

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf.: 41 91 91 91
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Sigrid F. Toft
Chefkonsulent
Dir. 41 91 91 78
sft@forsikringogpension.dk

Sagsnr. GES-2020-00005
DokID 395387

Brancheorganisation
for forsikringsselskaber
og pensionskasser

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen // Erhvervsministeriet
Att.: Fuldmægtig Julie Kragh Kruse

Pr. e-mail: jkk@kfst.dk; cc: ChrHei@erst.dk

13. januar 2020

Høring over forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (krav om dataetik)

Tak for muligheden for at kommentere udkastet. Vi har alene kommentarer til de ændringer, som vedrører ændring af årsregnskabsloven (krav om dataetik):

FSR – danske revisorer støtter, at informationen i årsrapporten udvides med et krav om en dataetisk redegørelse (politik for dataetik).

Ansvarlig brug af data vil i en digitaliseret verden være en betydende konkurrencefaktor. Et af de elementer, som kan løfte niveauet for dataetik og ansvarlig brug af data, vil være et krav om, at virksomhederne redegør for deres tilgang til ansvarlig brug af data og dataetik. En offentligt tilgængelig redegørelse, der placeres i årsrapporten, vil skabe gennemsigtighed for virksomhedernes samarbejdspartnere og kunder, og samtidig danne grundlag for, at virksomheder kan lære af hinanden. Årsrapporten skal netop udarbejdes således, at den støtter regnskabsbrugerne i deres økonomiske beslutninger. FSR – danske revisorer har en ambition om, at årsrapporten bliver endnu mere relevant og værdiskabende og støtter derfor, at informationen i årsrapporten udvides med et krav om en dataetisk redegørelse.

Vi hæfter os ved, at forslaget går ud over rammerne i EU-regnskabsdirektivet, men ser det som positivt, at man i Danmark ønsker at indføre nationale krav for at forbedre informationsniveauet i de danske årsrapporter.

Omfattede virksomheder og udvikling af 'best practice'

Vi er enige i, at en dataetisk redegørelse i første omgang implementeres efter det setup, vi i dag kender fra CSR-redegørelsen, dvs. ud fra en følg-og-forklartilgang og uden krav til måltal.

Vi er enige i forslaget om, at det nye krav fra start afgrænses til alene at omfatte store virksomheder. Det er dog vores vurdering, at kravet bør indføres med en overgangsordning, således at redegørelsen fra start *alene* er et krav for selskaber i regnskabsklasse D, som alt andet lige har flere ressourcer og kompetencer til at udvikle en anvendelig redegørelse.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsv@fsv.dk
www.fsv.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 4183
Konto nr. 2500102295

Herfra bør der være en erfaringsudveksling og kompetenceopbygning, før kravet også skal gælde for store regnskabsklasse C-virksomheder.

Ønsker virksomheder frivilligt at medtage redegørelsen, skal dette selvfølgelig være muligt.

Vi foreslår samtidig, at der, snarest muligt efter vedtagelse af en første lov, med afsæt i CSR-tilgangen etableres en 'sandkasse', hvor forskellige aktører arbejder og eksperimenterer med en yderligere udvikling og konkretisering af mulige retningslinjer og måltal.

Side 2

Efterhånden som erfaringerne på området bliver mere fremtrædende, vil det netop være oplagt at arbejde med en 'best practice' ved at opstille konkrete retningslinjer og nøgletal, som skal sikre kvalitet og sammenlignelighed i redegørelserne, således at de skaber den nødvendige gennemsigtighed i virksomhedernes brug af data.

I udgangspunktet behøver et sådan 'sandkasse'-arbejde ikke nødvendigvis at munde ud i konkrete lovkrav for alle retningslinjer eller nøgletal. Disse kan også være vejledende og udformet som anbefalinger, således at der kan tages højde for de konstante nye forhold inden for teknologi, datasikkerhed m.v.

Dette kendes eksempelvis fra det igangværende arbejde med vejledning for ESG-nøgletal, hvor Finansforeningen/CFA Society Denmark, FSR – danske revisorer og Nasdaq Copenhagen har lanceret 15 forslag til en standardisering af ESG-nøgletal.

Vi foreslår konkret, at der arbejdes frem mod et målbart hierarki, som baseres på en række sammenlignelige nøgletal og parametre.

- Nøgletal kunne eksempelvis være: Antallet af cyberangreb eller ratio på omkostninger til it-sikkerhed.
- Parametre kunne eksempelvis være: Er risikoen for cyberangreb vurderet? Hvad er konsekvenserne ved et læk? Har brugerne kontrol over deres data, og er det gennemsigtigt, hvordan de bruges? Hvilke etiske værdier og principper ligger der for virksomhedens brug af data, og hvordan kontrolleres det, at disse overholdes? Er centrale systemer revierede eller certificerede?

FSR – danske revisorer deltager gerne i et videre arbejde omkring konkrete guidelines og nøgletal.

Konsekvenser for erhvervslivet

Et krav om en dataetisk redegørelse vil pålægge virksomhederne en ekstra opgave. Derfor skal kravet alene ramme de relevante virksomheder. Dette skal også ses i lyset af, at GDPR-forordningen i forvejen sætter generelle regler for databrug, som gælder alle selskaber.

I lovbemærkningerne fremgår det, at indførelsen af kravet vil medføre administrative byrder for erhvervslivet svarende til ca. 7 mio. kr. årligt og 20 mio. kr. i omstillingsomkostninger. Det er vores vurdering, at de administrative byrder er væsentligt undervurderet.

Side 3

Det er samtidig vigtigt at være opmærksom på, at det offentlige er en af de største dataansvarlige i Danmark. Derfor vil det være naturligt, at kravet om en dataetisk redegørelse også omfatter offentlige institutioner – også så det offentlige, som en af de centrale dataansvarlige i Danmark, kan gå forrest, når det handler om kommunikation på området.

Implementering af en dataetisk redegørelse

FSR – danske revisorer støtter følgende, som basis for en første implementering af en dataetisk redegørelse. Omfang og krav til redegørelsen på kort og lang sigt:

Redegørelsen kan følge den tidlige implementering af CSR-rapporteringen, og en implementering kunne indeholde følgende krav:

- Der skal redegøres for politikker for dataetik, fx eventuelle standarder, retningslinjer eller principper.
- Der skal redegøres for, hvordan politikken omsættes til handling, fx eventuelle systemer eller procedurer.
- Har virksomheden ikke politikker for dataetik, skal dette oplyses, og der skal redegøres for baggrunden herfor.
- Det vil være helt naturligt, at virksomheden strategisk forholder sig til, hvor den ser forbrugeren og kunden på et kontinuum af, at data er ejet af virksomheden; til at data er kundens, samt om virksomheden har begrænsninger i brugen af kundens data og virksomhedens ageren over for kunden på baggrund af data.
- Der bør fra start ikke sættes konkrete retningslinjer for, hvad en dataetisk redegørelse skal indeholde. Dette bør defineres af virksomhederne i deres konkrete kontekst. I første ombæring bør reglerne ses som et udviklingsarbejde under frie og faglige rammer – en art 'sandkasse', som det kendes fra Finanstilsynets regulatoriske sandkasse.

På længere sigt:

- Der bør udvikles retningslinjer, som baseres på 'best practice' fra udviklingsarbejdet. Retningslinjerne skal sikre kvalitet og sammenlignelighed i rapporteringen.
- Det bør være målet, at der opbygges et målbart hierarki – en form for scorecard. Der kan eksempelvis arbejdes med udgangspunkt i den model for 15 standardiserede forslag til relevante ESG-nøgletal, som FSR – dan-

ske revisorer, Nasdaq Copenhagen og Finansforeningen/CFA Society Denmark har lanceret.

Vi støtter, at den dataetiske redegørelse kan placeres i tilknytning til ledelsesberetningen i virksomhedens årsrapport eller alternativt på virksomhedens hjemmeside, der henvises til i årsrapporten.

Vi støtter som udgangspunkt, at virksomheder i en koncern kan vælge at afgive oplysningerne for koncernen som helhed.

Side 4

Dog gør vi opmærksom på risikoen for, at redegørelsen bliver for generisk. Dataetik ift. politik, indsats og resultater kan være meget forskellig fra virksomhed til virksomhed, også internt i en koncern, og henviser en virksomhed blot opad, er risikoen, at den konsoliderede redegørelse bliver så generisk, at den er uvedkommende.

Overvejelser i forhold til det eksisterende vidensgrundlag

Danmark vil blive det første land i verden, som lovgiver om dataetiske redegørelser. Der findes derfor ikke andre implementeringer at læne sig op ad. FSR – danske revisorer har forhørt sig internationalt hos Accountancy Europe, IFAC og ICAEW, hvor der alene er kendskab til indledende overvejelser på området. Derfor bør den første implementering være lempelig, således at den tilskynder til indsats på området, uden at man i detaljer forsøger at lovgive på et indtil videre ukendt område.

Det er vigtigt, at der fra start fokuseres på at opbygge et vidensgrundlag, og at virksomhederne, der sidder med den konkrete viden, opbygger dette. Sådan forstået, at de virksomheder, som arbejder med området og har dataetiske overvejelser, kan offentliggøre disse i årsrapporten.

Dette giver grundlag for at analysere indholdet af de offentliggjorte politikker og bruge dette som grundlag for mere konkrete retningslinjer for, hvad en dataetisk redegørelse skal indeholde.

--ooOoo--

Hvis der er spørgsmål til ovenstående, står vi naturligvis til rådighed. Vi deltager meget gerne i det videre arbejde med at implementere lovgivningen.

Med venlig hilsen

Thomas Krath Jørgensen
Fagchef

Jakob Holm
Chefkonsulent

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
E-mail: jkk@kfst.dk
Kopi til: chrhei@erst.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325719
MIKL@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.OK

DOK. NR. 20/00084-2

16. JANUAR 2020

HØRING OVER FORSLAG TIL LOV OM HÅNDHÆVELSE AF PLATFORM-TO-BUSINESS FORORDNINGEN OG ÆNDRING AF ÅRSREGNSKABSLOVEN

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ved e-mail af 19. december 2019 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændring af årsregnskabsloven (Krav om dataetik).

Instituttet finder det positivt, at forslaget har til hensigt at få store, danske virksomheder til aktivt at tage stilling til deres arbejde med dataetik.

Instituttet har herudover en række bemærkninger til udkastet.

1. SAMMENFATNING

Med en del af lovudkastet foreslås en ny bestemmelse i årsregnskabsloven, der handler om, at store, danske virksomheder skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik efter følg-eller-forklar-princippet.

Den nærmere forståelse af dataetik

Der fremgår ikke af bestemmelsen eller i lovudkastets bemærkninger en nærmere definition af, hvad 'dataetik' præcist dækker over.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i den foreslåede bestemmelse eller i bemærkningerne fastsætter en definition af, hvad 'dataetik' dækker over.

Redegørelse for dataetik

Store virksomheder, som har en politik for dataetik, skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse, som skal indeholde

oplysninger om virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål.

Det fremgår imidlertid ikke af bestemmelsen, hvad der mere præcist skal forstås med virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i den foreslåede bestemmelse nærmere fastsætter, hvad redegørelsen skal indeholde for de virksomheder, som har udarbejdet en politik for dataetik, herunder fremhæver sammenhængen mellem dataetik og menneskerettigheder.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at redegørelsen bør vægte oplysninger om virksomhedens konkrete arbejde med dataetiske spørgsmål, herunder deres indsats for at udvise nødvendig omhu for menneskerettigheder i arbejdet med data, fremfor hensigtserklæringer gennem politikker.

Vejledning til virksomhederne

For at sikre, at virksomhederne har de bedste forudsætninger for at give en meningsfuld redegørelse for virksomhedens arbejde med dataetiske spørgsmål, er der behov for, at forslaget følges op med retningslinjer til virksomhederne om redegørelsen.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen følger lovændringen op med konkret vejledning til virksomhederne om, hvad kravet nærmere indebærer, herunder med eksempler som yderligere tydeliggør sammenhængen mellem dataetik og menneskerettigheder.

2. LOVUDKASTETS INDHOLD

En del af lovudkastet handler om et forslag om at indsætte en ny bestemmelse i årsregnskabsloven (§ 99 d). Denne del handler om, at de virksomheder, der er omfattet af kravet, skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik efter følg-eller-forklar-princippet.

En anden del af lovudkastet har til formål at sikre gennemførelsen af artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fremme af retfærdighed og gennemsigtighed for brugere af onlineformidlingstjenester (P2B-forordningen).

Instituttet fokuserer i sit hørings svar på den del af forslaget om en ny bestemmelse i årsregnskabsloven (§ 99 d).

Denne del af forslaget betyder, at store, danske virksomheder i ledelsesberetningen enten skal redegøre for virksomhedens politik for dataetik, hvis der er udarbejdet en sådan, eller forklare, hvorfor virksomheden ikke har en politik for dataetik.

Det fremgår af bemærkningerne til udkastet (punkt 2.3.3), at en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik f.eks. kan omfatte en redegørelse for følgende:

- hvilke typer af data virksomheden anvender,
- hvordan disse data tilvejebringes,
- beskrivelse af, hvordan og til hvilke formål virksomheden anvender nye teknologier, herunder kunstig intelligens eller maskinlæring i udviklingen og udbuddet af produkter og tjenester, og herunder om virksomheden anvender kunstig intelligens til brug for prissætning, afgørelser, beslutninger og lignende.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte de samme virksomheder, som i dag er forpligtet til at supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for samfundsansvar (årsregnskabslovens § 99 a).

3. DEN NÆRMERE FORSTÅELSE AF DATAETIK

Det fremgår af bemærkningerne (punkt 2.3.2), at begrebet dataetik overordnet forstås som den etiske dimension af forholdet mellem på den ene side teknologi og på den anden side borgernes grundlæggende rettigheder, retssikkerhed og grundlæggende samfundsmæssige værdier, som den teknologiske udvikling giver anledning til at overveje.

Det fremgår endvidere samme sted, at dataetik vedrører de etiske overvejelser, som en virksomhed må gøre sig i forbindelse med anvendelse af nye teknologier og den øgede mængde af data. Begrebet dataetik omfatter brugen af alle former for data og er således ikke begrænset til brugen af personoplysninger.

Med lovudkastet tiltænkes dataetik at indgå i en lovgivningsmæssig ramme, hvor det vil forpligte store, danske virksomheder til at tage stilling til deres arbejde med dataetik i ledelsesberetningen.

Af bemærkningerne fremgår overordnet, at dataetik handler om borgernes grundlæggende rettigheder, herunder retten til privatliv og databeskyttelse, og retssikkerhed.

Brugen af teknologi kan imidlertid også have betydning for andre menneskerettigheder, som der i arbejdet med dataetik kan være grund til at nævne eksplicit, herunder retten til ikke at blive diskrimineret, som denne bl.a. kommer til udtryk i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14 og FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder, artikel 26. Det bemærkes i den forbindelse, at det er staten, og ikke virksomheden, der er forpligtet efter de nævnte bestemmelser.

Der fremgår derudover ikke i bestemmelsen eller i bemærkningerne en nærmere definition af, hvad 'dataetik' præcist dækker over.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i den foreslåede bestemmelse eller i bemærkningerne fastsætter en definition af, hvad 'dataetik' dækker over.

4. REDEGØRELSE FOR DATAETIK

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse (årsregnskabslovens § 99 d), at store virksomheder, som har en politik for dataetik, skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål.

Det fremgår imidlertid ikke af bestemmelsen, hvad der mere præcist skal forstås med virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål.

Til sammenligning følger det af ordlyden af årsregnskabslovens § 99 a (om at supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for samfundsansvar), hvad redegørelsen skal indeholde. Det fremgår således nærmere af bestemmelse, hvad der i denne forbindelse skal forstås ved samfundsansvar.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i den foreslåede bestemmelse nærmere fastsætter, hvad redegørelsen skal indeholde for de virksomheder, som har udarbejdet en politik for dataetik, herunder fremhæver sammenhængen mellem dataetik og menneskerettigheder.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at redegørelsen bør vægte oplysninger om virksomhedens konkrete arbejde med dataetiske spørgsmål, herunder deres indsats for at udvise nødvendig omhu for menneskerettigheder i arbejdet med data, fremfor hensigtserklæringer gennem politikker.

5. VEJLEDNING TIL VIRKSOMHEDERNE

For at sikre, at virksomhederne har de bedste forudsætninger for at give en meningsfuld redegørelse for virksomhedens arbejde med dataetiske spørgsmål, er der behov for, at forslaget følges op med retningslinjer til virksomhederne om redegørelsen.

Her kan der f.eks. tages udgangspunkt i eksisterende vejledninger, som kan udvides til at omfatte information om virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål.¹

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen følger lovændringen op med konkret vejledning til virksomhederne om, hvad kravet nærmere indebærer, herunder med eksempler som yderligere tydeliggør sammenhængen mellem dataetik og menneskerettigheder.

Med venlig hilsen

Mikkel Lindberg Laursen

FULDMÆGTIG

¹ Erhvervsstyrelsen, Samfundsansvar, Lovkrav til rapportering for større virksomheder, opdateret 27. august 2019, tilgængelig her: <https://samfundsansvar.dk/lovkrav-til-storre-virksomheder>

Christina Heinze

Fra: Mads Møller Langtved <mml@jm.dk>
Sendt: 16. januar 2020 17:51
Til: Julie Kragh Kruse; Christina Heinze
Cc: Østergaard, Pernille
Emne: VS: Rigsadvokatens bemærkninger til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændringer af årsregnskabsloven (krav om dataetik) - frist til Konkurrence-og Forbrugerstyrelsen i dag

Til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Hermed fremsendes Rigsadvokatens hørings svar til forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændringer af årsregnskabsloven (krav om dataetik).

Med venlig hilsen

Mads Møller Langtved
Souschef

JUSTITSMINISTERIET

Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: +45 41 27 12 64
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Østergaard, Pernille <POS003@ankl.dk>
Sendt: 16. januar 2020 16:33
Til: Mads Møller Langtved <mml@jm.dk>
Emne: Rigsadvokatens bemærkninger til lov om håndhævelse af Platform-to-Business forordningen og ændringer af årsregnskabsloven (krav om dataetik) - frist til Konkurrence-og Forbrugerstyrelsen i dag

Kære Mads

Hermed som aftalt Rigsadvokatens bemærkninger til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens høring over forslag til lov om håndhævelse af Platform-to-Business-forordningen. Det bemærkes, at der er frist for bemærkninger til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i dag. Jeg beklager den sene fremsendelse.

Rigsadvokaten skal i anledning af høringen bemærke følgende:

- Det fremgår af § 4 i lovudkastet, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan kræve alle oplysninger, herunder bl.a. regnskaber, regnskabsmateriale, udskrift af bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data, samt algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer, som skønnes nødvendige for styrelsens virksomhed, herunder til afgørelse af, om et forhold er omfattet af denne lov eller P2B-forordningen, eller til brug for styrelsens undersøgelser efter § 5, stk. 1.

Rigsadvokaten skal i den forbindelse bemærke, at såfremt der er mistanke om, at der foreligger en strafbar overtrædelse, vil der ikke være pligt til at udlevere oplysningerne. Der henvises i den forbindelse endvidere til punkt 3.1.3.1. i lov kvalitetsvejledningen.

- Det fremgår af § 7, stk. 1, at Konkurrencerådet kan udstede påbud om, at en udbyder af en onlineformidlingstjeneste eller en onlinesøgemaskine bl.a. skal
 - ændre udbyderens vilkår og betingelser
 - sikre gennemsigtighed i udbyderens beskrivelse af de vigtigste parametre for rangordning, eller
 - anføre grundene for, hvorfor udbyderen har begrænset en erhvervsbruger i at tilbyde samme varer eller ydelser til forskellige betingelser på andre måder end gennem onlineformidlingstjenester.

Rigsadvokaten skal i den forbindelse bemærke, at det fremgår af § 14 i lovudkastet, at det er strafbart ikke at efterkomme et påbud efter § 7. Det fremgår af pkt. 2.7.6. i lov kvalitetsvejledningen, at bestemmelser, hvis overtrædelse er sanktioneret med straf, skal være affattet i et så klart og præcist sprog som muligt. Bestemmelserne skal således være affattet på en måde, der gør det muligt for den enkelte borger eller virksomhed at forstå deres retsstilling, og navnlig hvad den enkelte bør foretage eller undlade for at undgå strafansvar.

Rigsadvokaten finder i den forbindelse, at det kan give anledning til tvivl, om det er hensigten – som bestemmelsen er formuleret i lovudkastet – at der skal kunne meddeles påbud til både onlineformidlingstjenester og onlinesøgemaskiner efter § 7, stk. 1, nr. 1. Det fremgår således af de specielle bemærkninger i lovudkastet bl.a., at det efter § 7, stk. 1, nr. 1, foreslås, at der kan udstedes påbud om, at en udbyder af onlineformidlingstjenester skal ændre vilkår og betingelser. Der henvises i bemærkningerne endvidere til artikel 3 i forordningen, som fastsætter forpligtelser i relation til udbydere af onlineformidlingstjenesters vilkår og betingelser.

Derudover finder Rigsadvokaten, at bestemmelsen i § 7, stk. 1, nr. 1, endvidere kan give anledning til tvivl om, hvorvidt det er hensigten, at der alene skal kunne gives påbud om at ændre udbyderens vilkår og betingelser og sikre gennemsigtighed i udbyderens beskrivelse af de vigtigste parametre for rangordning i relation til et konkret kontraktforhold mellem udbydere og erhvervsbrugere, eller om det er hensigten, at der skal kunne gives påbud om, at udbyderen skal ændre vilkår og betingelser mere generelt.

- Det fremgår af lovudkastets § 11, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan pålægge daglige eller ugentlige tvangsbøder i visse tilfælde, f.eks. ved undladelse af at efterkomme et påbud meddelt efter § 7.

Rigsadvokaten skal hertil bemærke, at det fremgår af punkt 4.5.2. i lov kvalitetsvejledningen, at en administrativ tvangsbøde ofte kan opfattes som en straf, og at de ikke er omgærdet af samme retssikkerhedsgarantier som tvangsbøder pålagt af domstolene. Der bør derfor kun gives hjemmel til administrative tvangsbøder, hvis der foreligger et helt særligt behov for effektiv kontrol og håndhævelse på det pågældende område. Endvidere bør de forhold, der udløser tvangsbøderne, være let konstaterbare.

Rigsadvokaten finder på den baggrund, at det kan overvejes at beskrive ordningen om tvangsbøder nærmere i bemærkningerne til lovforslaget. Det kan i den forbindelse overvejes endvidere at beskrive niveauet for tvangsbøderne nærmere.

- Rigsadvokaten skal endvidere bemærke, at der ikke i straffebestemmelsen i § 14 er mulighed for at kunne straffe selskaber og andre juridiske personer. Hvis det er hensigten, at selskaber og andre juridiske personer skal kunne straffes forudsætter det, at der indsættes en bestemmelse herom. Der kan i den forbindelse henvises til punkt 2.7.6. i lov kvalitetsvejledningen, hvoraf det fremgår, at nye bestemmelser om hjemmel til strafansvar for juridiske personer affattes på følgende måde, medmindre der tilsigtes afvigelser fra den almindelige ordning:

»Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

Det bemærkes i den forbindelse endvidere, at retsforfølgning af juridiske personer desuden forudsætter (som ved strafansvar for fysiske personer), at der er dansk straffemyndighed i forhold til de lovovertrædelser, der kan føre til ansvar. Bestemmelserne om dansk straffemyndighed fremgår af straffelovens §§ 6-9a, som bestemmer, hvornår danske domstole har straffemyndighed. Rigsadvokaten kan

på det foreliggende grundlag ikke udelukke, at der i praksis vil kunne opstå tvivlstilfælde om, hvorvidt overtrædelser lovens § 14 i alle tilfælde er underlagt dansk straffemyndighed. Dette vil afhænge af de konkrete omstændigheder i en given sag.

- Rigsadvokaten skal endvidere bemærke, at der umiddelbart vil kunne forekomme vanskeligheder i praksis i forhold til at håndhæve loven over for navnlig onlineformidlingstjenester og onlinesøgemaskiner uden for EU, herunder i forhold til inddrivelse af eventuelle bøder.
- Endelig skal Rigsadvokaten bemærke, at Rigsadvokaten ikke på det foreliggende grundlag har mulighed for at kunne vurdere eventuelle administrative eller økonomiske konsekvenser for anklagemyndigheden som følge af lovforslaget, da lovforslaget ikke indeholder nærmere oplysninger om, hvor mange sager, lovforslaget forventes at generere.

Med venlig hilsen

Pernille Østergaard
Chefkonsulent

Tlf.: + 45 3031 8294
E-mail: pos003@ankl.dk
www.anklagemyndigheden.dk

RIGSADVOKATEN

Rigsadvokaten
Kvalitetsafdelingen
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K
Telefon: + 45 7268 9000
Telefax: + 45 7268 9004